

# CERTIFIKACE PROGRAMŮ PRIMÁRNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

*Petrenko Roman, Myšková Lucie, Pacnerová Helena*

Národní ústav pro vzdělávání je přímo řízenou organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zajišťuje posuzování odborné způsobilosti poskytovatelů programů školské primární prevence rizikového chování. Účelem je zvyšovat kvalitu a efektivitu programů školské primární prevence rizikového chování.

## CERTIFIKÁT JE GARANCÍ KVALITY PROGRAMU

Certifikace v oblasti školské primární prevence probíhají od roku 2006. Původně byly zaměřeny jen na prevenci užívání návykových látek. Od roku 2013 byla realizace certifikací obnovena pod Národním ústavem pro vzdělávání a zahrnuje primární prevenci všech typů rizikového chování.

Udělení certifikátu programu prevence je pro školy i donátory významný signál o kvalitě poskytovaných služeb.

K získání certifikace je nutné naplnit standardy odborné způsobilosti. Naplňování standardů hodnotí certifikační tým složený vždy ze tří odborníků pro oblast prevence, a to prostřednictvím studia dokumentace organizace i osobní návštěvy posuzovaného programu.

Proces certifikace je zcela transparentní. Standardy odborné způsobilosti, podle kterých se kvalita programů hodnotí, i veškeré informace o podmínkách certifikací, jsou volně dostupné na webových stránkách NÚV, takže každá organizace dopředu ví, jak jsou kritéria nastavena a může se na ně připravit.

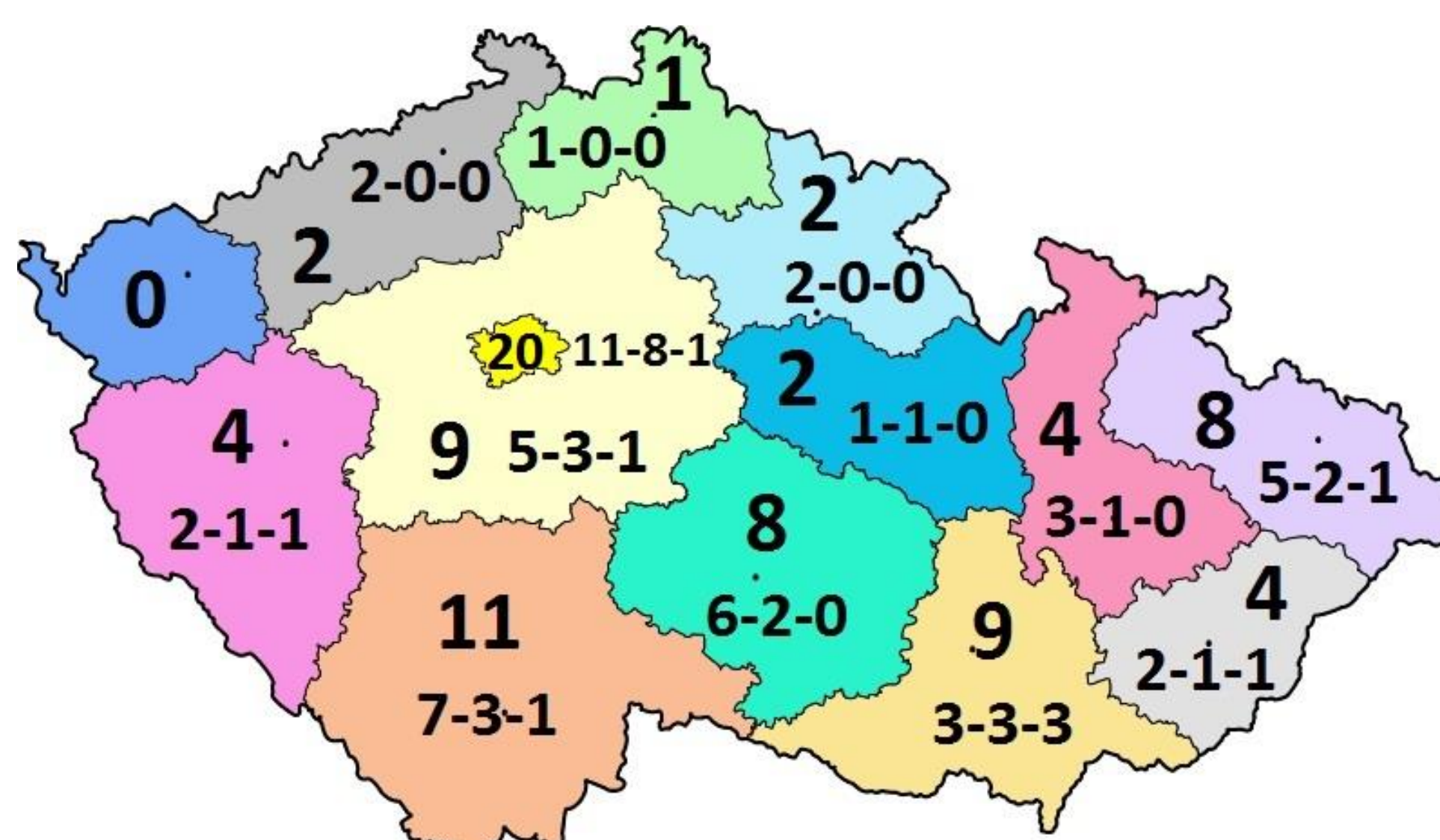
## ROZLIŠENÍ TYPŮ PRIMÁRNÍ PREVENCE

■ **Všeobecná PPRCH:** cílovou skupinu tvoří běžná populace dětí a mládeže bez rozdělování na méně či více rizikové skupiny. Zohledňuje však věkové složení žáků.

■ **Selektivní PPRCH:** vybrané skupiny (třídy) žáků, u kterých jsou ve zvýšené míře přítomny rizikové faktory pro vznik a rozvoj různých forem rizikového chování.

■ **Indikovaná PPRCH:** pro jednotlivce nebo skupiny těch, u nichž jsou indikované velmi vysoké rizikové faktory, nebo se rizikové chování již vyskytlo. Je doporučena na základě jasných ukazatelů.

## AKTUÁLNÍ POČET CERTIFIKOVANÝCH PROGRAMŮ



Mapa ukazuje počty certifikovaných programů poskytovaných organizacemi, které mají v příslušném kraji své sídlo. Větší čísla představují celkový počet certifikovaných programů, menší vyjadřují počty programů podle typu prevence: všeobecné - selektivní - indikované.

K listopadu 2015 eviduje NÚV celkem 84 platných certifikátů na programy primární prevence. Z tohoto počtu je 50 certifikátů pro programy všeobecné prevence (59%), 25 pro programy selektivní prevence (30%) a 9 indikované prevence (11%).

Nabídka certifikovaných programů je nejbohatší v Praze, Středočeském, Jihočeském a Jihomoravském kraji.

V Pardubickém či Královéhradeckém kraji sídlí málo certifikovaných organizací, ale své certifikované programy tu nabízí několik organizací z jiných krajů, takže celková nabídka je zde podobná jako v dalších krajích.

Malé pokrytí certifikovanými programy prevence zatím nabízí severozápad republiky – Karlovarský, Ústecký a Liberecký kraj.

kraj	certifikované programy	programy všeobecné	programy selektivní	programy indikované
Hlavní město Praha	20	11	8	1
Středočeský kraj	9	5	3	1
Jihočeský kraj	11	7	3	1
Plzeňský kraj	4	2	1	1
Karlovarský kraj	0	0	0	0
Ústecký kraj	2	2	0	0
Liberecký kraj	1	1	0	0
Královéhradecký kraj	2	2	0	0
Pardubický kraj	2	1	1	0
Kraj Vysočina	8	6	2	0
Jihomoravský kraj	9	3	3	3
Olomoucký kraj	4	3	1	0
Moravskoslezský kraj	8	5	2	1
Zlínský kraj	4	2	1	1
<b>Celkem</b>	<b>84</b>	<b>50</b>	<b>25</b>	<b>9</b>

Tabulka ukazuje celkové počty certifikovaných programů poskytovaných organizacemi, které mají v příslušném kraji své sídlo

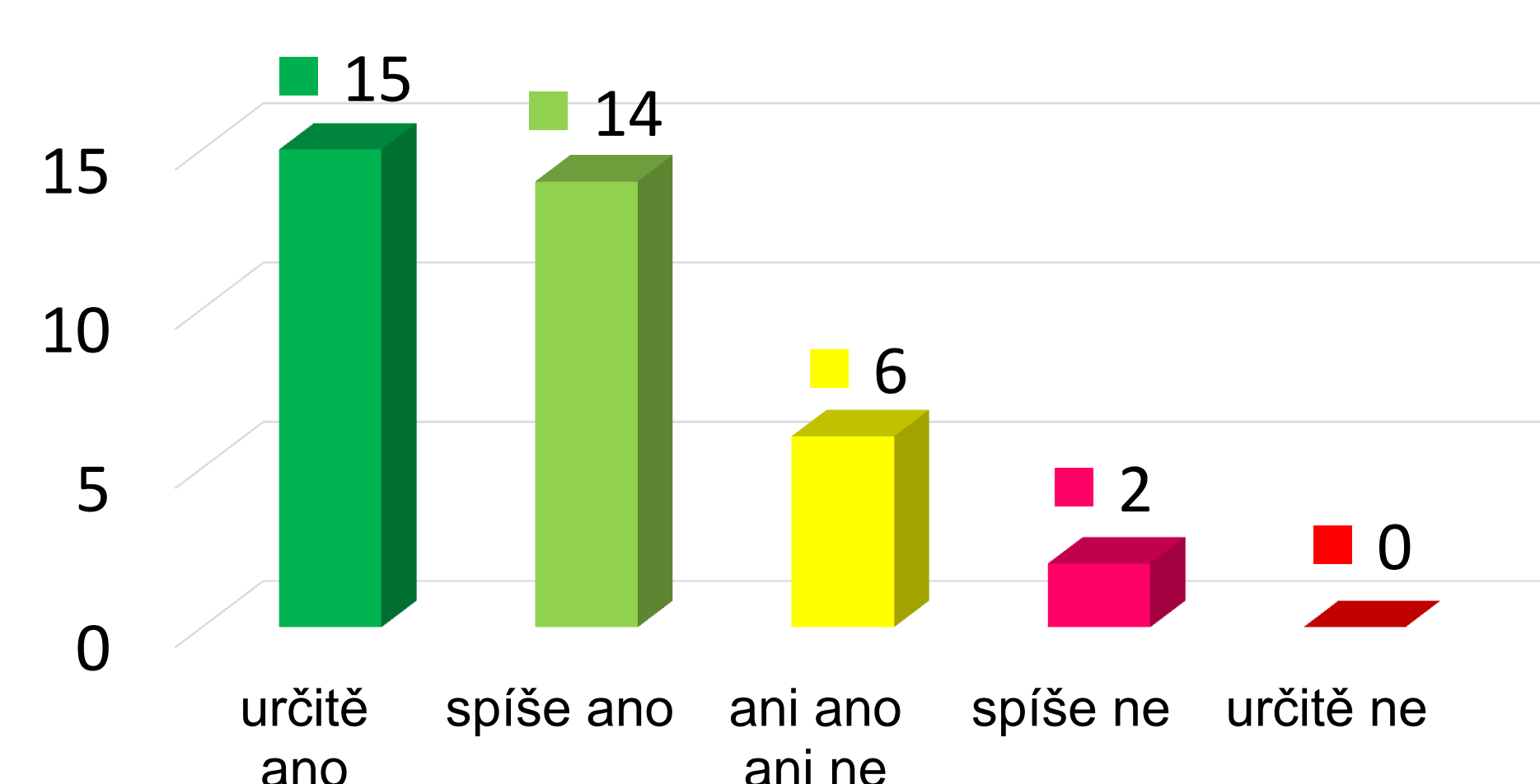
## CERTIFIKACE PŘÍSPÍVAJÍ KE KVALITĚ PROGRAMŮ

Na podzim roku 2015 proběhlo šetření nabídky certifikovaných programů v jednotlivých krajích a evaluace spokojenosti organizací s certifikačním procesem.

Osloveno bylo celkem 50 organizací, které získaly od roku 2013 certifikát odborné způsobilosti. Dotazník vyplnilo 37 z nich, což znamená návratnost 74%.

Na otázku: „Přispěla certifikace a příprava na ni ke zkvalitnění Vašich programů?“ odpovědělo 15 organizací, že určitě ano a 14 spíše ano. Celkem 78% organizací tak pokládá svoji přípravu na certifikaci a její absolvování za krok, který přispěl ke zkvalitnění jejich programů.

Přispěla certifikace a příprava na ni ke zkvalitnění Vašich programů?



## NEJČASTĚJŠÍ DOPORUČENÍ PRO ORGANIZACE

■ Řádně vydefinovat rozdíly v jednotlivých typech nabízených programů (všeobecná, selektivní, indikovaná prevence)

■ Programy musí být vedeny podle podrobné metodiky s jasným upřesněním cílové skupiny

■ Řádně vést dokumentaci, na základě které je možné doložit kvalifikaci lektorů, konání supervizí, evaluace programů atp.

### Kontakt na autory:

*Roman.Petrenko@nuv.cz*

*Lucie.Myskova@nuv.cz*

*Helena.Pacnerova@nuv.cz*